

MARIA GUILLEM

Art en Femení

CARME JORQUES
FUENCISLA FRANCÉS
AURÈLIA MASANET
SILVIA SEMPÈRE
RAQUEL PUERTA
PERCEVAL GRAELLS
ELISA TERROBA
VIRGINA JORDÀ

2 0 2 4

LLOTJA DE SANT JORDI

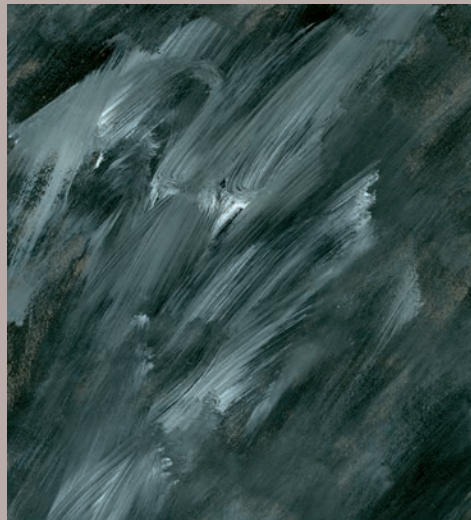

MARIA GUILLEM

Art en Femení

2 0 2 4
LLOTJA DE SANT JORDI

ÀREA DE CULTURA / AJUNTAMENT D'ALCOI

President: Antoni Francés, Alcalde d'Alcoi

Coordinació: Elisa Guillem, Regidora de Cultura

ARTS PLÀSTIQUES / CONSELL ASSESSOR:

A. Alberola	M. Conca	M. Navarro
E. Balaguer	C. Cortés	S. Pastor
A. Beneito	C. Dalfó	C. Perelló
S. Bofill	D. Giralt	J. Sou
M. Boix	M. Guillem	J. Tormo
J. Botella	R. Juan	F. Ventura
N. Cadenes	C. Jorques	F. Verdú
R. de la Calle	V. Luna	V.M. Vidal
J. Castejón	J. Maluquer	S. Vilaplana
F. Castro	X. Montllor	M. Zingraff

DIRECCIÓ:

Antoni Miró

COMISSÀRIA:

Maria Guillem

© Dels autors

© AMB-Disseny

© Ajuntament d'Alcoi

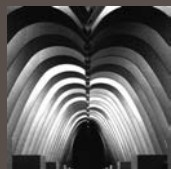
Maquetació: Servicios Gráficos Kenaf, s.l.

Impressió: Industrias Gráficas Alicante, s.l.

Correcció i traducció: Gabinet de Normalització Lingüística d'Alcoi

ISBN: 978-84-16186-53-2

DL: A 208-2024

LLOTJA DE SANT JORDI AJUNTAMENT D'ALCOI

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT
AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS
GENERALITAT
VALENCIANA

ELS AUTORS CEDEIXEN VOLUNTARIAMENT ELS DRETS DE REPRODUCCIÓ

A R T E N F E M E N Í

LA HISTÒRIA QUE SÍ QUE S'ESCRIU

Obrim un nou capítol apassionat en la història de l'art amb aquesta exposició que narra el món en femení i que proposa una nova mirada crítica del treball d'unes quantes generacions de dones artistes. Virginia Jordà, Elisa Terroba, Perceval Graells, Raquel Puerta, Sílvia Sempere, Aurèlia Massanet, Fuencisla Francés i Carme Jorques son les vuit artistes que formen part d'aquest relat. En les seues obres presenten projectes que evidencien situacions polítiques, culturals, socials i personals amb temes que parlen sobre gènere, memòria, destrucció i sanació.

El marc cronològic comença amb artistes que van iniciar la seua trajectòria professional durant els anys 70, una dècada d'importants esdeveniments polítics a Espanya, amb la fi del franquisme i la consolidació de la democràcia. Socialment, van ser uns anys de rebel·lia dels joves, anys de protesta i de contracultura. En l'art, la utopia de la modernitat, protagonitzada per les avantguardes històriques del segle XX, entra en crisi i comença l'època dels qüestionaments de les formes tradicionals de representació i la necessitat de noves formes d'existència estètica més enllà de la pintura amb el sorgiment de noves disciplines com l'art conceptual, el minimalisme, la *performance* i les instal·lacions, entre d'altres. Es així com sorgeix la idea d'art contemporani, un art que elueix els quadres emmarcats i les escultures amb pedestal o base.

No es pot entendre l'art contemporani sense conèixer **Carme Jorques** (Xàtiva, 1951), **Fuencisla Francés** (Segòvia, 1954) i **Aurèlia Massanet** (Alcoi, 1955). Inquietes i transgressores, les tres formen part del panorama artístic valencià des de l'últim terç del segle passat.

Carme Jorques tracta plàsticament el tema de la destrucció, i l'expressa en diferents formes abstractes i geomètriques. Obres carregades de crítica social que parlen sobre la pèrdua irremeiable del paisatge natural i arquitectònic. Fruit de l'especulació i la tàctica militar és «Terra cremada», una nova sèrie amb la qual Jorques ens obri els ulls al desastre i a la pèrdua de propietats i mitjans de subsistència. Paral·lelament, la peça *Gaza*, és una altra terra cremada de la Palestina destinada a desaparèixer. El treball de **Fuencisla Francés** parteix de construir, destruir i reconstruir. Unes obres que experimenten un procés de transformació des de la construcció fins al colofó final amb una explosió de fragments de paper, llenç i fusta que dialoguen amb l'espai. Unes magnífiques instal·lacions que es recreen en la poètica del lloc i creen lectures infinites. L'univers creatiu d'**Aurèlia Masanet** és íntim i personal. Produeix obres amb paper de seda, fibres tèxtils o acetats, uns materials delicats que domina a la perfecció i amb els quals practica la tècnica del plisat per a conformar peces escultòriques amb identitat pròpia. Així com Fuencisla i Jorques projecten energies apocalíptiques, Aurèlia és la força d'unió de cada element, peça o ítem, components que habiten dins dels plecs que amb tanta destresa elabora i fruit d'una herència industrial, tèxtil i paperera de caire alcoià.

La següent generació correspon a un grup de dones colpidores amb trajectòries entrelaçades i vinculades per la dicotomia art i vida. **Sílvia Sempere** (Alcoi, 1968), **Perceval Graells** (Alacant, 1983) i **Raquel Puerta** (Alacant, 1981), unes artistes que, podríem dir, tenen coincidències d'aproximació a l'art en la investigació, en el procés i en temàtiques que comparteixen com és la revisió d'un passat present.

La reflexió artística de **Sílvia Sempere** resideix en la representació de la feminitat, que, igual que la natura, està sotmesa a desigualtats de condicions, una lluita social pel canvi real que Sempere desenvolupa partir de nous punts de vista. Imatges vaporoses, en moviment, que manifesten la invisibilitat en una sèrie que titula *La massa*

que borra el meu nom. I, per altra banda, *Herència en blanc i negre*, el record del seu avi –figura patriarcal–, la infància i el pas del temps. El particular món expressiu de **Perceval Graells** radica en la història personal, el dolor i els records. En els seus llenços abstractes, pinta la força dels sentiments. Utilitza uns colors amb els quals aconsegueix representar tant el patiment com la sanació mitjançant els cosits amb els quals tanca ferides personals que caminen cap a una nova etapa de cura. Experimentem, en la sèrie *Fil conductor* de **Raquel Puerta**, composicions que superen el trencament entre art i artesanía. Un conjunt d'obres realitzades amb diferents tècniques associades a la dona com la confecció, la costura, el brodat, i el buit on l'acció és el sentit més profund de l'obra. Una producció recent on l'artista fa un homenatge a les àvies, mares i filles, dones importants que formen part de la seua vida.

Les artistes que podríem qualificar d'emergents són **Elisa Terroba** (1986, Màlaga) i **Virgínia Jordà** (Alcoi, 1995) les dues es reivindiquen amb la maduresa que els correspon, tant per edat, com per èxits professionals. S'enfronten als problemes contemporanis i s'inspiren en un món ple de tecnologia i d'un bombardeig d'imatges dels quals fugen.

La investigació d'**Elisa Terroba** se centra en el significat del llibre com a transmissor de coneixements. Llibres d'art que desmunta i fragmenta i que converteix en uns magnífics tapissos. D'alguna manera, pertorba les lectures de les obres clàssiques per a qüestionar la presència de la dona i l'aprenentatge transmés per la tradició. A més, hi ha uns altres en què intervé, que talla i encunya i fins i tot que travessen cristalls, al·ludint a la desaparició de la materialitat del llibre resultat de l'era digital. Tanquem aquesta narrativa amb **Virgínia Jordà**. Principalment, l'activitat que emmarca es la cerca dels seus orígens com a persona adoptada i per la condició de ser dona. No treballa una disciplina concreta sinó, més aviat, tot el contrari: treballa una línia molt versàtil que va des de la *performance* fins a la instal·lació i del ferro a la ceràmica. Precisament amb el ferro va començar el seu camí artístic i, en aquesta mostra, ens el mostra en *Columnes I*, del 2016, i fent referència als seus pares biològics. També és interessant la seua peça performativa *Som presents*, que casualment va tindre lloc l'any 2022 en la plaça que es el sostre de la sala on ara s'exposa.

La historiadora Katy Hessel planteja la pregunta: «En quina situació es troba el món de l'art en la dècada del 2020 i quin és el paper de l'art i del artista? Les artistes d'Occident viuen en l'era de protesta: Black lives Matter, #metoo, Extinction Rebellion en el Regne Unit; el canvi i la progressió [...] Examinen i reinventen les representacions de monuments, estàtues o obres d'art, disposades a derivar plans d'estudi eurocèntrics, blancs i centrats en sistemes patriarcal. Ja no interessa una visió lineal i monòton del món [...]. Doncs bé, aquests últims anys estem vivint fenòmens traumàtics com la COVID-19, interminables conflictes bèl·lics en els continents d'Europa i Àsia, uns històrics esdeveniments que afecten la societat i, per descomptat, l'art.

La majoria d'obres són de producció recent, per tal de determinar una concordança al recorregut. Totes trenquen el cànon, la regla o el criteri amb noves propostes de tècniques, tradicionals i reconfigurades que obrin portes a nous camps d'investigació. Es projecten diàlegs entre els teixits d'Aurèlia, els nucs de Raquel i els tapissos d'Elisa, que destrueix per construir, igual que Fuencisla. Connecten les pintures de Perceval i el constructivisme de Jorques i el cromatisme del color blanc pur de Raquel i Virgínia, que casualment són alumna i professora. Finalment, la sororitat col·lectiva d'aquesta mostra que les enllaça, a totes, amb *Les tres Gràcies* de Sempere.

Ens trobem, en tot cas, davant d'una ocasió excel·lent per a analitzar aquest important corpus d'obres i extraure'n conclusions. Parlem de vuit talentoses artistes i companyes que, en aquest projecte, narren el món en femení que escrivim amb una diversitat inabordable que definiria el punt d'unió que les caracteritza. Continuarem escrivint la història de l'art en femení.

Maria Guillem
Historiadora de l'art
Comissària de l'exposició

Carme Jorques

7

BOSC DE CARBÓ 2024. Estuc, cretes i encàustica sobre taula, 110 x 80 cm. Sèrie "Terra Cremada-Distopia urbana"

GAZA 2024. Oli i encàustica sobre taula encunyada, 230 x 120 cm. Sèrie "Terra Cremada".

10

TERRA CREMADA I 2024. Oli i encàustica sobre taula Okuma, 160 x 80 cm. Sèrie "Terra Cremada-Distopia urbana"

TERRA CREMADA II 2024. Mixta, Oli i encàustica sobre taula Okuma, 160 x 80 cm. Sèrie “Terra Cremada-Distopia urbana”

12

TERRA CREMADA III 2024. Oli i encàustica sobre taula Okuma, 160 x 80 cm. Sèrie "Terra Cremada-Distopia urbana".

GAZA, apunt I 2024. Tècnica mixta, oli, acrílic i cretes sobre tabla, 74 x 40 cm

GAZA, apunt II 2024. Tècnica mixta, oli, acrílic i cretes sobre tabla, 74 x 40 cm

C a r m e J o r q u e s i A r a c i l

Xàtiva (la Costera, País Valencià) 1951

Promoció del 1973 de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles de València de Dibuix, Pintura i Gravat. 1993: catedràtica d'Educació Plàstica i Visual. 1988: participa en la implantació i l'experimentació del Disseny dels nous batxillerats d'Arts Plàstiques al País Valencià i en l'experimentació dels currículums de Batxillerat d'art: Teoria i pràctica del color, Tècniques d'expressió gràficoplàstiques i Disseny assistit per ordinador. Professora del Batxillerat artístic.

Assessora tècnica i pedagògica del professorat de l'Àrea de Plàstica i Visual, Servei d'Experimentació i Innovació Educativa de la Generalitat Valenciana. Vinculada activament al món de la didàctica de les arts, dirigeix, gestiona i imparteix cursos de Didàctiques Específiques i Informàtica per les Arts per tot el País Valencià.

Premiada i seleccionada en diversos certàmens, fires i trobades d'art, Beca Nacional de Paisatge per la fundació Rodríguez Acosta, I Biennal de Belles Arts de València. Fundadora amb altres artistes del Col·lectiu d'Artistes Plàstics del País Valencià 74 i signant del Manifest del Col·lectiu d'Artistes Plàstics del País Valencià.

Ha realitzat nombroses exposicions individuals i ha participat en més d'un centenar d'exposicions col·lectives: Cercle de Belles Arts de València; Exposició Nacional de Becats per la Fundació Rodríguez Acosta, Granada; Saló Santacruz, Barcelona; exposició *Els altres 75 anys de pintura valenciana*; III Trobada Internacional d'Art Mediterrani; *Llums en l'ombra. Artistes de l'exili i la lluita*; Col·lecció Luis Ardevinez; Homenatge a Miguel Hernández, 1975; *100 Artistes Solidaris*; Art i Democràcia; Galeria 11; *9 itineraris plurals*, Homenatge a Ovidi: *Vint-i-cinc anys de vacances*; *Art i Poesia: Isabel Clara Simó*; *Dones de progres, Centenari Sorolla, Viure l'Art; Traç i ciment*, en Volta; JazzArt i innumerables exposicions solidàries .

Com a comissària, coordina i participa, durant l'última dècada, en projectes i macroexposicions itinerants. Una etapa en què desenvolupa una considerable activitat artística i dinamitzadora: exposicions, conferències i ponències al llarg del País Valencià. Col·labora en la Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani i amb la UA. Participa, igualment des de l'art, en moviments cívics i socials compromesos amb la normalització cultural pròpia del País Valencià, per la recuperació de la nostra identitat, per la millora del medi ambient, per la memòria històrica i comissaria projectes expositius que viatgen de dalt a baix del País Valencià.

Carme Jorques proposa un nou treball que titula «Terra Cremada», un tema que connecta amb la història dels seus orígens de naixement a Xàtiva. Les obres d'aquesta sèrie es vinculen amb la pèrdua global de massa forestal, que crema el pulmó del planeta i n'accelera la destrucció i el canvi climàtic. Unes obres elaborades mitjançant la unió de tècniques clàssiques i contemporànies que conformen un llenguatge abstracte i conceptual. Una altra obra, Gaza, és una impressionant pintura a l'oli que fa referència a una altra terra cremada en conflicte interminable que l'artista recorda a la societat d'una manera crítica.

SUPER CORDES 2010-2023. Instal·lació. Panell: collage d'oli sobre tela sobre llenç. Mòbils: oli sobre fusta. 4 llenços, total 600 x 235 cm i tires de mòbils adaptades a l'espai.

SUPER CORDES 2010-2023. Instal·lació. Panell: collage d'oli sobre tela sobre llenç. Mòbils: oli sobre fusta. 4 llenços, total 600 x 235 cm i tires de mòbils adaptades a l'espai

SOBRE NEGRE-9 2022. Collage d'oli sobre tela, suport de fusta pintada de negre, 192 x 192 cm

SOBRE NEGRE-12 2023. Collage d'oli sobre tela, suport de fusta pintada de negre, 192 x 192 cm

F u e n c i s l a F r a n c é s

Segovia, 1954

Doctora per la Facultat de Belles Arts de València en 1991 i titulada en Arts i Disseny a Madrid, exposa des de 1971 a Espanya, Xile, els EUA, el Regne Unit, Mèxic, l'Argentina, Rússia, l'Uruguai, Brasil, França, Cuba, Alemanya, Portugal i Itàlia. Té obres en diferents museus i col·leccions i també intervé, amb les seues instal·lacions, en l'espai arquitectònic, com en el cas d'antics graners del segle XV. Amb un pilar com a suport, ha omplit de línies un forat d'escala; una fàbrica de gel; una antiga llotja de peix; un jardí; dues esglésies, de les quals, una de paleocristiana i un altra medieval barroca; una presó; una albereda... El so és un altre element present en la seua obra. A més a més, ha comissariat exposicions i ha format part de jurats.

Pròximes exposicions i instal·lacions (2024)

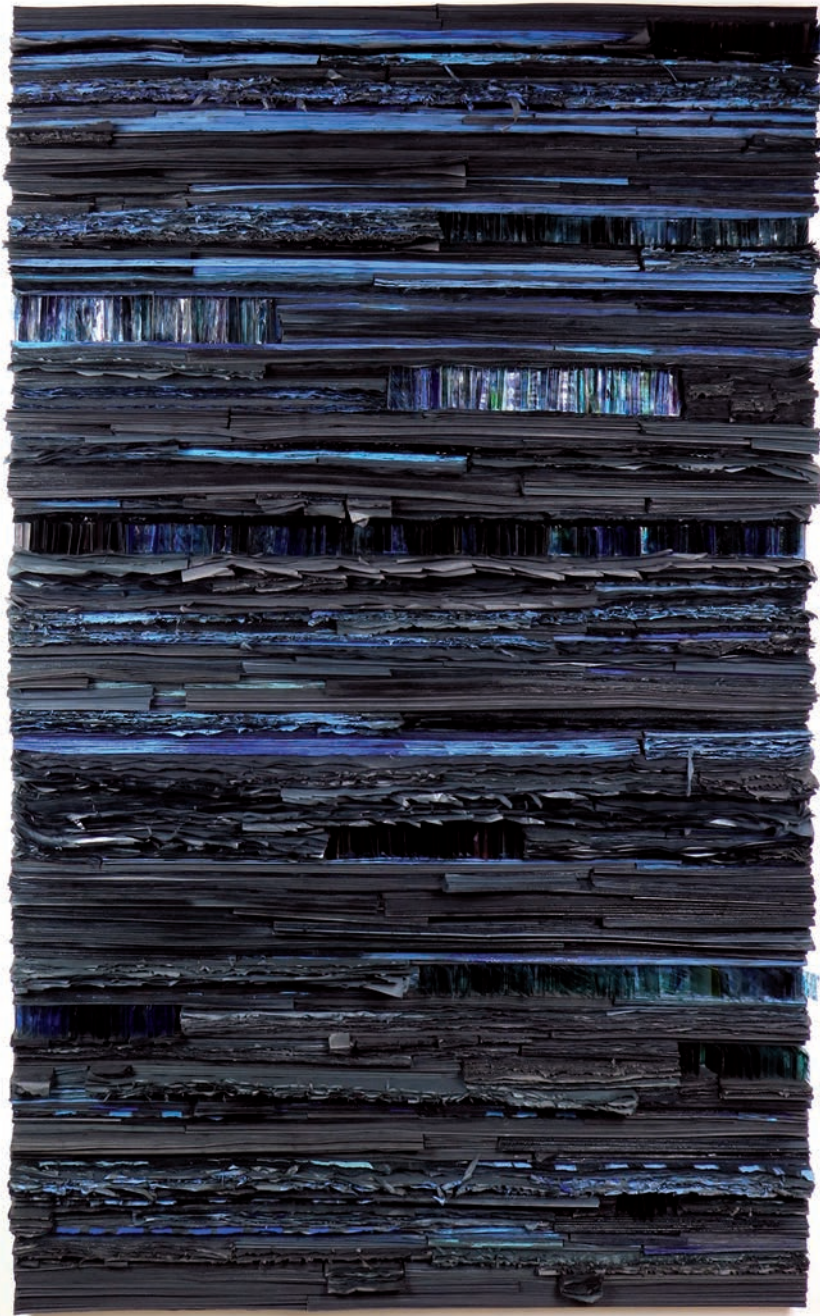
Con título, Museo de Arte Contemporáneo Esteban Vicente, Segòvia. *Contro Ordine*, Chiesa di Santa Eulalia dei Catalani, Instituto Cervantes, Palerm.

Últimes exposicions individuals i instal·lacions

2024: Llotja de Sant Jordi, *Art en femení*, Alcoi. 2023: Dues instal·lacions amb un retrospectiva de Llorenç Barber, Sala Ferreres-Goerlitz, Centre del Carme Cultura Contemporània, València. *Supercuerdas*, Museu de Belles Arts Gravina, MUBAG, Alacant. 2022: Russafart, València. 2021: LAB 15 Palau del Portalet, MUA, Barber, Alacant. 2020: *Punt de Fuga*, Llotja del Peix, Alacant. Casa de la Cultura, Alcoi. 2019: *Punt de fuga*, Sala Ferreres-Goerlitz, Centre del Carme Cultura Contemporània, València. Llotja de Sant Jordi, *Nou Presències. Itineraris plurals-9*, Alcoi. Festival dels Horts, Hort de Montesinos, Picanya. 2017: *Torre Vella* (instal·lació), amb Mariona Brines, Salou. *Diálogo con Leopoldo Mazzoleni*, La Fàbrica de Hielo, el Cabanyal. València. 2016: Octubre, centre de cultura contemporània: *Bosquejo*, València. 2015: *A-Entropie*, con Leopoldo Mazzoleni. Castiglione, Itàlia. Chiesa di San Marco; *Un diálogo con Leopoldo Mazzoleni*, Galeria del Palau, València. 2014: *Noche de Luna llena (recorrido)*, La Alhóndiga, Segòvia. 2013: Nits d'Aielo i art. 2013: Sala Pradillo. , Noche de Luna Llena 7, Segòvia. 2012: Casa Elizalde, Barcelona. 2011: Tinglado 1 del Port de Tarragona. 2010: *Supercuerdas*, Institut Français, València. Art Karlsruhe, Galeria del Palau, Karlsruhe, Alemanya.

L'obra de Fuencisla Francés radica en la contradicció, ja que per a crear necessita destruir. El procés creatiu del meticulós treball comença amb l'execució sobre paper o llenç que posteriorment fragmenta en trossos de paper o d'altres materials, amb formes triangulars o rectangulars d'una gama de colors de gris i negre. Una explosió de peces geomètriques amb una energia i una força majestuosa. Uns elements que, a pesar de la sensació de caos, estan en harmonia dialogant amb l'espai.

DIÀLEGS IMAGINARIS 2021. Collage de paper de seda, acrílics, acetats sobre llenç. 146 x 96 cm

ESPAI INTERIOR 2023. Collage de paper de seda i fibres tèxtils. 130 x 90 cm

HORES PLISADES 2021. Collage de paper sobre llenç. 117 x 146 cm

DETALLS DE MATERIAL DE TREBALL PAPER ESGARRAT

A u r è l i a M a s a n e t

Alcoi, 1955

Estudis.1974-1979: Estudia en l'Escola Massana, Centre d'Art i Disseny, Barcelona.

Exposicion individuals. 1975: Galeria Sol Solet, Sitges. 1981: Galeria San Jorge, Alcoi; Sala d'exposicions de la CAPA, Altea. 1982: Galeria Canigó, Alcoi. 1983: Galería Jabalcuz, Jaén; Galería Eduma, Linares (Jaén); Galeria 11, Alacant. 1984 i 1987: Galeria Eduma, Linares (Jaén). 1988: Centre Cultural, Alcoi. 1990: Palau Gravina, Alacant. 2000: Sala d'Exposicions de la Universitat d'Alacant. 2002: Col·legi Oficial d'Aparelladors. 2003: Casa de Cultura d'Alcobendas (Madrid). 2004: Hotel Mediterránea, Alacant. 2005: Galeria Blitz, Palma de Mallorca. 2007: Centre Ovidi Montllor, Alcoi. 2012: Centre d'Art Ca Lambert, Xàbia. 2012: Castell d'Alaquàs, Alaquàs. 2014: Llotja del Peix, Alacant; Llotja de Sant Jordi, Alcoi. 2019: Plecs, Immobiliària Quo, Alacant. 2023: *Entre mis pliegues, Volta*, Alacant i nombroses exposicions col·lectives.

Obra en col·leccions públiques: Excm. Ajuntament d'Alacant; Excma. Diputació d'Alacant; Associació cultural La LLuna, Alacant; Associació d'Artistes Tèxtils de Lituània; The Center for Tapestry Arts, Nova York; Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics d'Alacant; Casa de Cultura d'Alcobendas (Madrid); Hotel Mediterránea, Alacant; Museu de la Universitat d'Alacant (MUA); Ajuntament de Xàbia; Universitat d'Alacant; Premi Maiso-nave; seu de la Universitat d'Alacant; Col·lecció d'Art Contemporani de la Generalitat Valenciana; Ajuntament d'Alcoi; Industri-Art, Alcoi.

Aurèlia defineix la seua obra com a subtil, sòbria i intensa. Desenvolupa el seu treball en dos eixos principals: el seu espai interior i el diàleg que estableix amb els materials amb els quals treballa. El paper és l'element essencial en les seues produccions. La manipulació i la torsió d'aquest es torna forta, escultòrica i versàtil. El plec que conforma les seues construccions crea un espai interior que pot ser habitat per altres materials o fibres tèxtils. En cada obra, estan presents el temps i el silenci, els llocs on l'artista relata la seua pròpia història.

LA MASSA QUE ESBORRA EL MEU NOM I 2022. Sèrie "La massa que esborra el meu nom". Fotografia, 80 x 92 cm

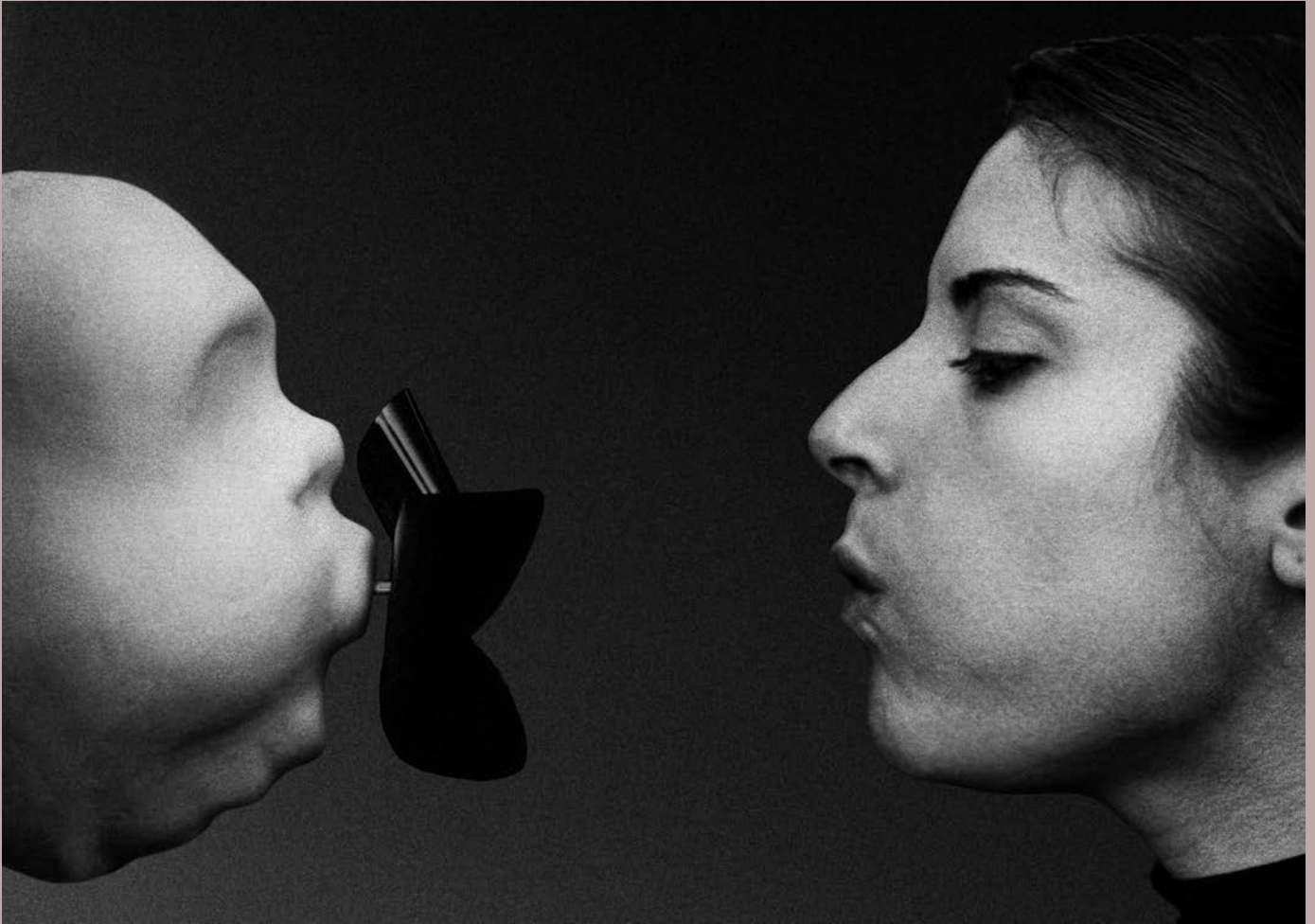
LA MASSA QUE ESBORRA EL MEU NOM II 2022. Sèrie "La massa que esborra el meu nom". Fotografia, 80 x 92 cm

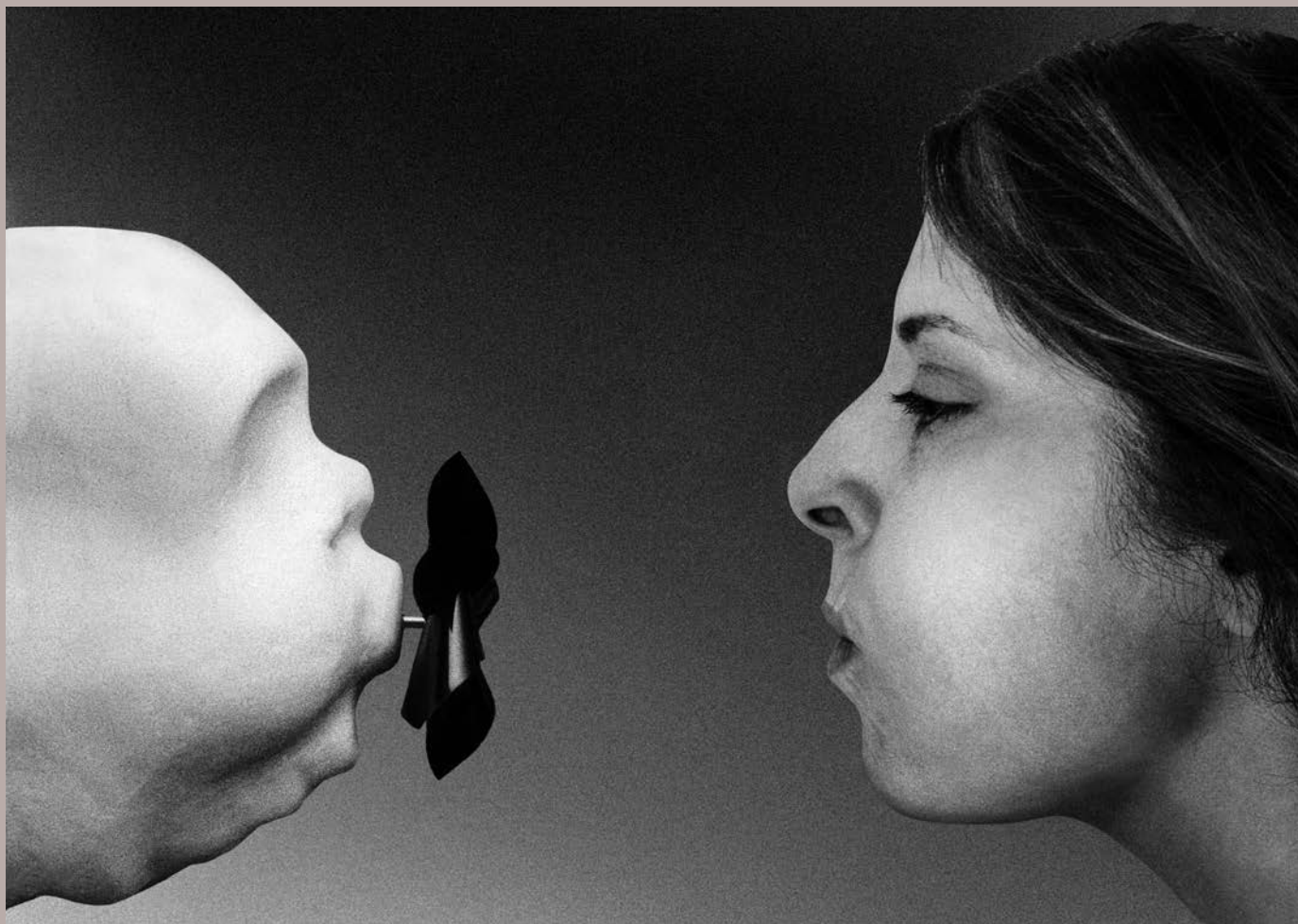

BUFADOR 1999. Sèrie "Herència en Blanc i Negre". Tècnica mixta: escultura i fotografia amb tractament digital, 80 x 114 cm

BUFADORA 1999. Sèrie "Herència en Blanc i Negre". Tècnica mixta: escultura i fotografia amb tractament digital, 80 x 113 cm

S í l v i a S e m p e r e

Alcoi, 1968

Llicenciada en Belles Arts i doctora per la Universitat Politècnica de València, de la qual és professora titular. La seua producció se centra en problemàtiques d'índole ecològica i emplea sistemes tecnològics complexos completats amb altres dispositius significatius de caràcter fotogràfic o videogràfic. El seu compromís amb la societat la porta a participar en alguns projectes reivindicatius que busquen fer palesa la creació artística desenvolupada per dones; altres, destinats a salvaguardar el principi de llibertat de premsa i a favor de la llibertat d'expressió, mentre que, d'altres, busquen la defensa del valencià.

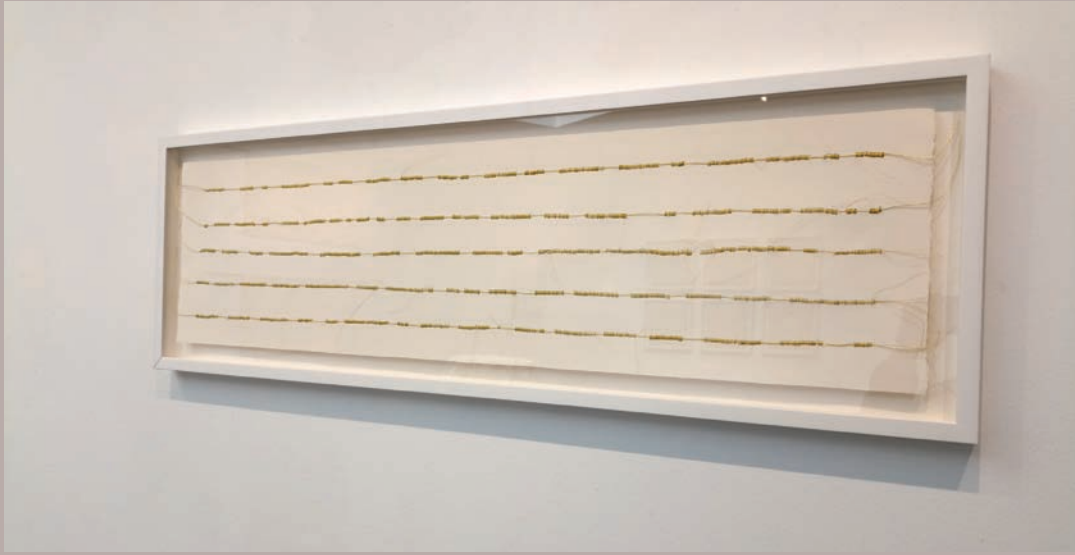
Premis i beques: Mirades des de l'art a la música de Ruperto Chapí, IACJGA 2009; XI Biennial de Pintura i obra en dos dimensions, Vila de Mislata 2006; IV Concurs Encuentros de Arte Contemporáneo, Diputació d'Alacant, 1999; XVI Beca d'Arts Plàstiques Alfons Roig, Institut Alfons el Magnànim, València 1998; Mostra Biennial d'Art d'Alcoi, Centre Cultural, 1997; VIII Certamen de pintura Vila de Benissa, 1990; Beques CAM-Creació Jove, 1997 i 1998.

Exposicions individuals: *Sauvage. Los desprovistos*, Museu de la Universitat d'Alacant, 2024; 50 aniversari UPV (1972-2022), Intervencions urbanes Alcoi 2022; *Sauvage. La reserva*, Centre Cultural del Campello, 2021; *Placeres Bárbaros* MUA, Alacant, 2006; ARCO'02, *Arco electrónico*, Madrid, 2002; *Lo físico de lo básico*, Sala Parpalló-CVCM La Beneficència, València, 2001; *Idas y venidas*, RENFE, València, 1999; *Coto privado de caza*, en *Mil·lenni '98* CAM Alcoi, 1998 i Espai d'Art La Llotgeta, València, 1997.

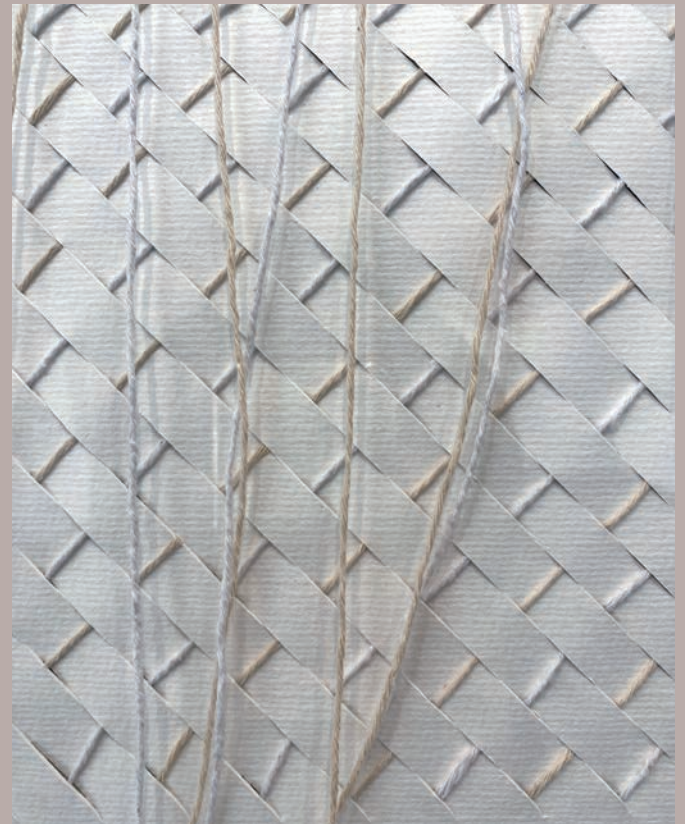
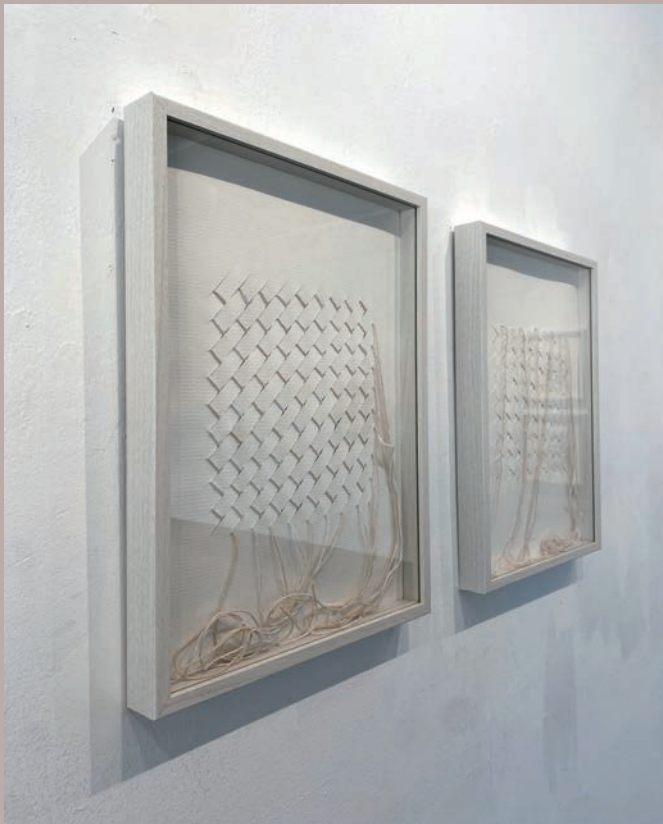
Col·lectives: Art Nostre 222/2024: EAC 2022, MUA; MACVAC 2022; MARTE'22; Art Contemporani de la Generalitat Valenciana IV, Las Cigarreras Alacant; CCC El Carme, València; EACC, Castellón, 2021-2022; #CMCV en Casa Cultura Online: CCC El Carme, València 2020; *Entrelazados*, IVAM seu d'Alcoi 2019; Tribut a Joan Valls, CC Alcoi, MUA; CCC Octubre, 2017-2018; *La llum de les imatges*, Lux mundi, Xàtiva 2007; XXVI Premis Bancaixa; IVAM, València, 1999; Museu de Belles Arts de València, 1999; ARCO'94.

Per a aquesta mostra, Sempere presenta «La massa que borra el meu nom», un conjunt d'imatges de caràcter performatiu on l'artista analitza, des del vessant autoreferencial, els valuosos esdeveniments històrics de la memòria col·lectiva que s'obliden. En l'obra Les tres Gràcies apunta cap a una alternativa col·lectiva a la lluita personal: la sororitat femenina. Aquesta sèrie dialoga amb «Herència en blanc i negre», unes fotografies que testimonien el pas del temps. Dos imatges de 1999 i una altra de 2024, completen el període de reflexió sobre l'educació i l'aprenentatge intrafamiliars. Un guió establert per un ésser neutre que sosté un molinet que gira i fa referència a la metàfora del temps.

SIMFONIA 2024. Fil metàl·lic i paper. 120 x 40 cm i detall

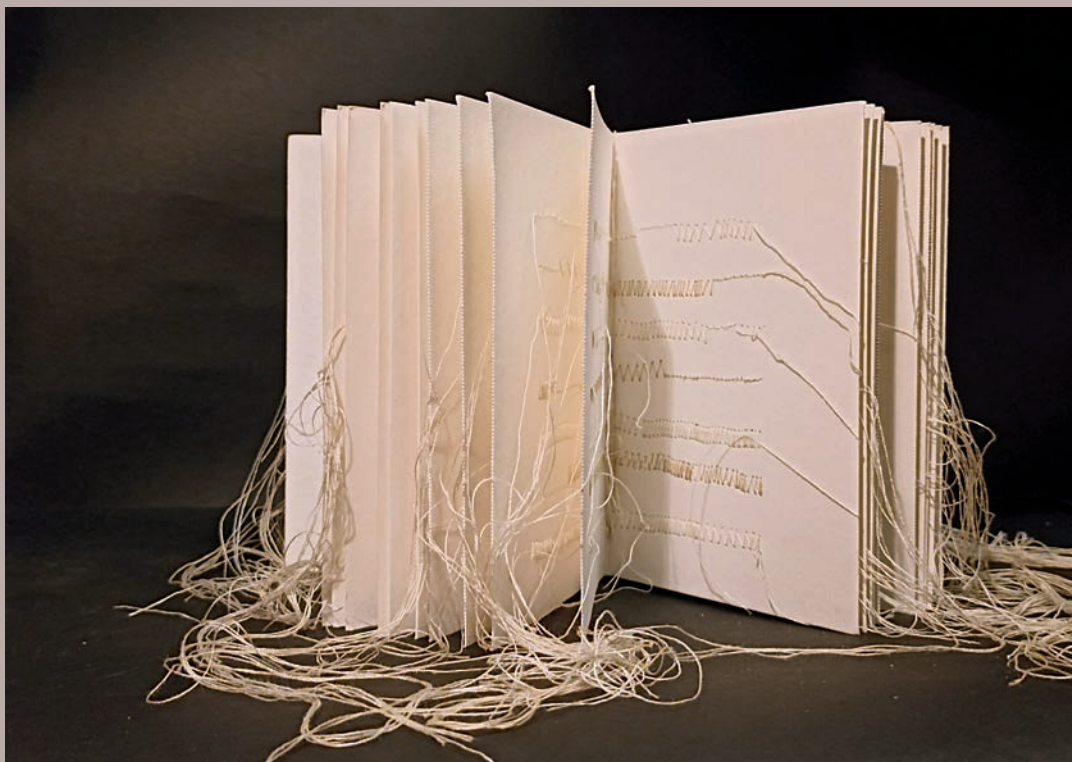
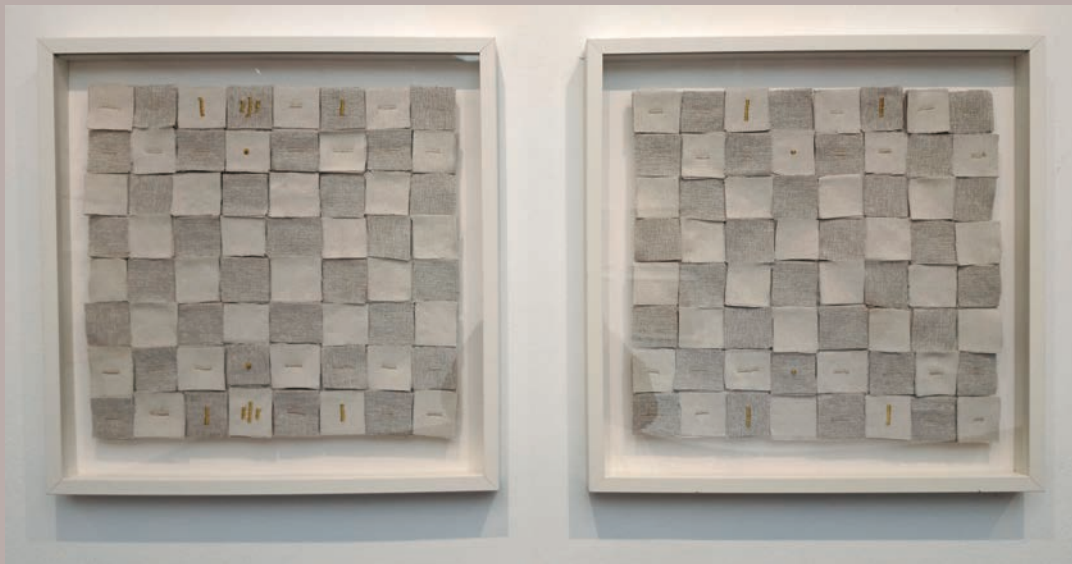
EMBULLATS 2021 "Fil Conductor". Moletó. 4 de 50 x 50 cm

42

TALLADURES 2024. Cotó, polièster, lamé. 6 de 50 x 50 cm i detall

PARTIDA INVISIBLE 2024. Fil de cotó, fil metàl·lic i lli. 2 de 50 x 50 cm
FIL CONDUCTOR II 2024. Llibre d'artista. fil mixt, paper, fusta i vidre. 30 x 22,5 cm

CONSTRICCIO 2024. Moletó i fil encerat, 150 x 150 cm

LLORIGA 2024. Moletó, 100 x 150 cm

45

AGULLETER 2024. Moletó i acer, 18 x 25 cm

VESTIGIUM 2017. Pedra, sabó, fusta i vidre. 30 x 22,5 cm. Detall

R a q u e l P u e r t a - V a r ó

Alacant, 1981

Doctora en Belles Arts per la Universitat Miguel Hernández (UMH) i especialista en Museologia i Art Contemporani per la Universitat d'Alacant (UA). Ha sigut docent i investigadora en l'Àrea d'Escultura de la Facultat de Belles Arts d'Altea (UMH) i ha format part del Grup d'Investigació FIDEX (UMH). Ha centrat el seu estudi, des d'una perspectiva artística, en la diversitat i la identitat de l'individu. En l'actualitat és professora contractada doctora en l'Àrea de Dibuix del Departament d'Història de l'Art/ Belles Arts de la Universitat de Salamanca (USAL). Les seues investigacions en el marc teòric i pràctic versen sobre els volums no exempts en la superfície vertical. La seua obra es desenvolupa formalment en relació amb materials rígids i semirígids com a suport plàstic a partir del concepte de tridimensionalitat, i ha publicat diversos escrits al voltant d'aquests aspectes.

Ha participat en exposicions nacionals i internacionals tant de manera individual com col·lectiva, en mostres com «Alliberaments de realitat//Alliberaments d'identitat//Alliberaments d'espai», «Simfonia d'Absències i Presències», «Una mirada», «Percepcions» (Alacant) i el «Festival d'Art Contemporani Artnit» (Mallorca), el «Percurso d'Art Castiglione di Palombara Sabina» (Roma), «Destrenzando Realidades» (Museu Castell-Fortalesa Santa Pola, Torre dels Ducs de Medinaceli del Verger, Centre d'Art Taller Ivars de Benissa, la Casa del Cable de Xàbia), «Arte Cisoría» (projecte amb itinerància internacional en llocs destacats com Alacant, Salamanca, Albacete, Michoacán o Sardenya) o «El grabado con láser. Homenaje al Museo Etnográfico de Castilla i León» (projecte amb itinerància internacional). Ha exposat les seues creacions en ciutats d'Espanya, Itàlia, Portugal o Mèxic. Les seues peces s'inclouen en múltiples catàlegs i llibres i ha sigut premiada en diversos certàmens, com el Premi Art & Restauro (Romanico e Barocco in Puglia, Itàlia), Encuentros de Arte Contemporáneo EAC, Arte en la Casa Bardín, el Premio de Escultura en Piedra Fundación Levantina, o el Premi «Miradas» Fundació Alió. Així mateix, ha sigut beneficiària de dues Beques d'Investigació de la Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani (UA). També destaca la seua contribució en congressos d'Art Contemporani com el «I Congrés d'Investigació i Creació en Art Contemporani» (2018) o el «XII Congreso Internacional CSO'2021»; i les seues publicacions, com ara *Mar Nuestro. Una mirada multidisciplinar y abierta*. Cuadernos del MUBAG, o el llibre titulat *Antoni Miró, artista i gestor cultural: Dimensió i impacte d'un compromís* i ha desenvolupat labors de coordinació i comissariat, en més de trenta ocasions, de diferents mostres artístiques en diversos centres d'art i museus.

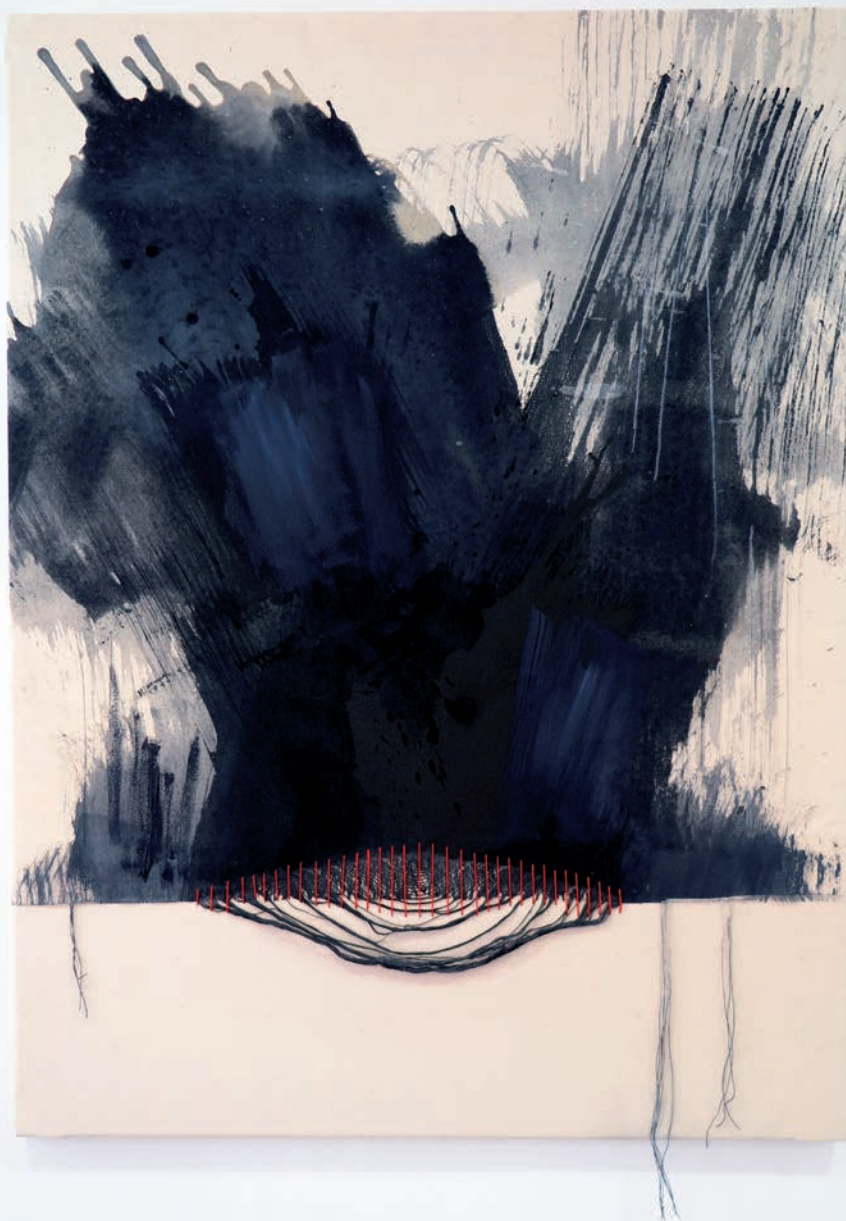
Per a aquesta mostra Raquel Puerta presenta «Fil conductor», una proposta on narra, mitjançant la tècnica del cosit i el brodat, la historiografia de la dona, de les dones àvies, mares i filles que han confeccionat i confeccionen el seu desenvolupament com a individu. Les puntades, els sargits, els brodats i la cicatriu que genera l'agulla que travessa la matèria, simbolitzen imatges no reconeixibles per l'espectador, però sí perceptibles, no tan sols pel sentit de la vista sinó també pel tacte. Cada peça mostra el camí viscut mitjançant una expressió estètica carregada de simbolisme amb múltiples significats, on textures, color o composició es postulen com a conceptes decisius i, per tant, posseïdors d'un missatge plàstic conclusiu.

MARCA EN LA PELL I 2022. Mixta sobre tela. 130 x 97 cm

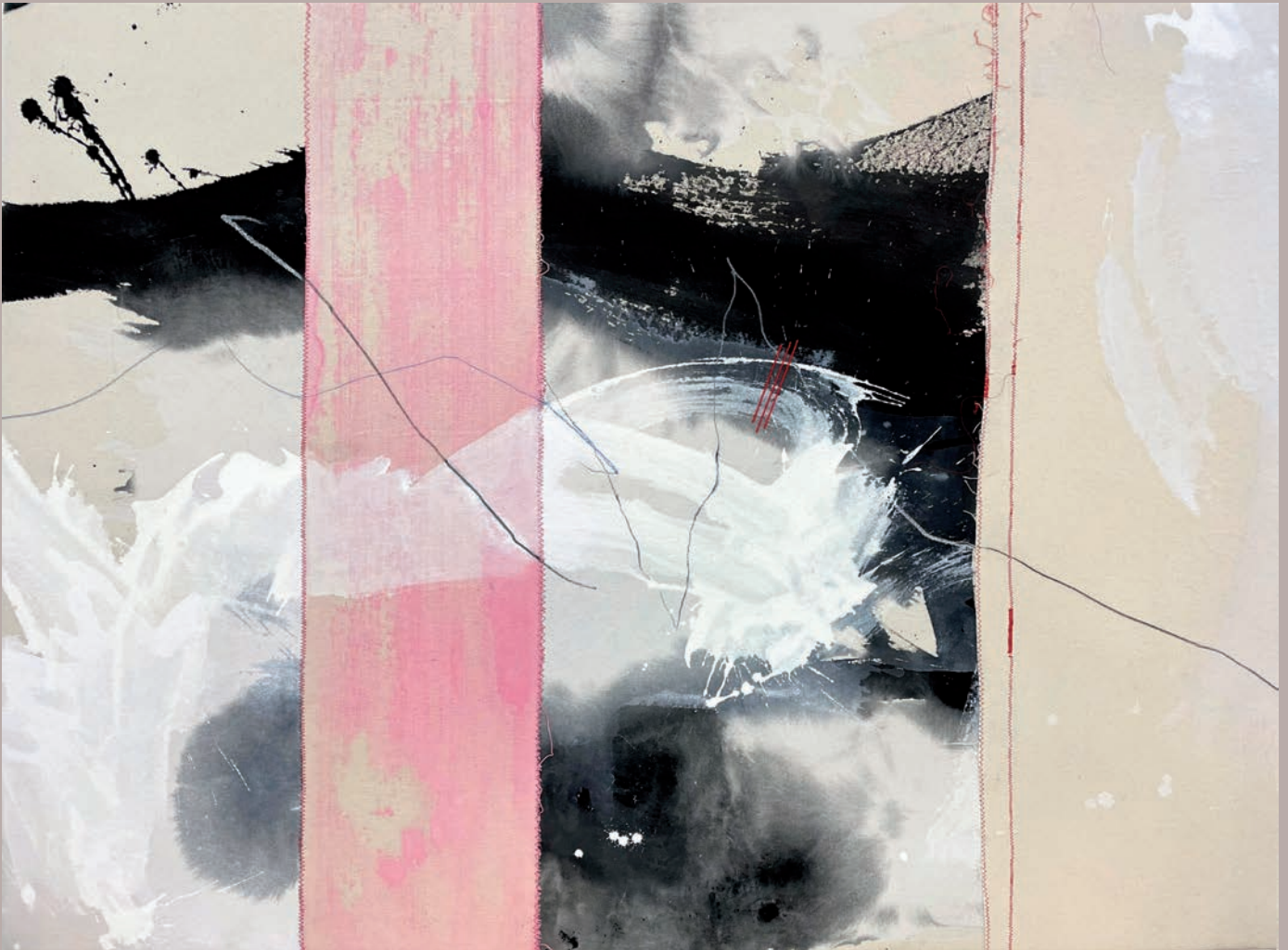
MARCA EN LA PELL II 2022. Mixta sobre tela. 130 x 97 cm

FERIDES DE L'ÀNIMA III 2021. Mixta sobre tela. 130 x 97 cm

FERIDA COSIDA 2022 Mixta sobre paper 60 x 80 cm

CURANT LES FERIDES 2023. Mixta sobre tela. 130 x 97 cm

SENSE PARLAR D'ETERNITATS 2023. Mixta sobre tela, 146 x 114 cm

RECORDANT-TE 2023. Mixta sobre tela. 146 x 114 cm

SEMPRE SONARÀ LA MÚSICA 2023. Mixta sobre tela, 146 x 114 cm

P e r c e v a l G r a e l l s

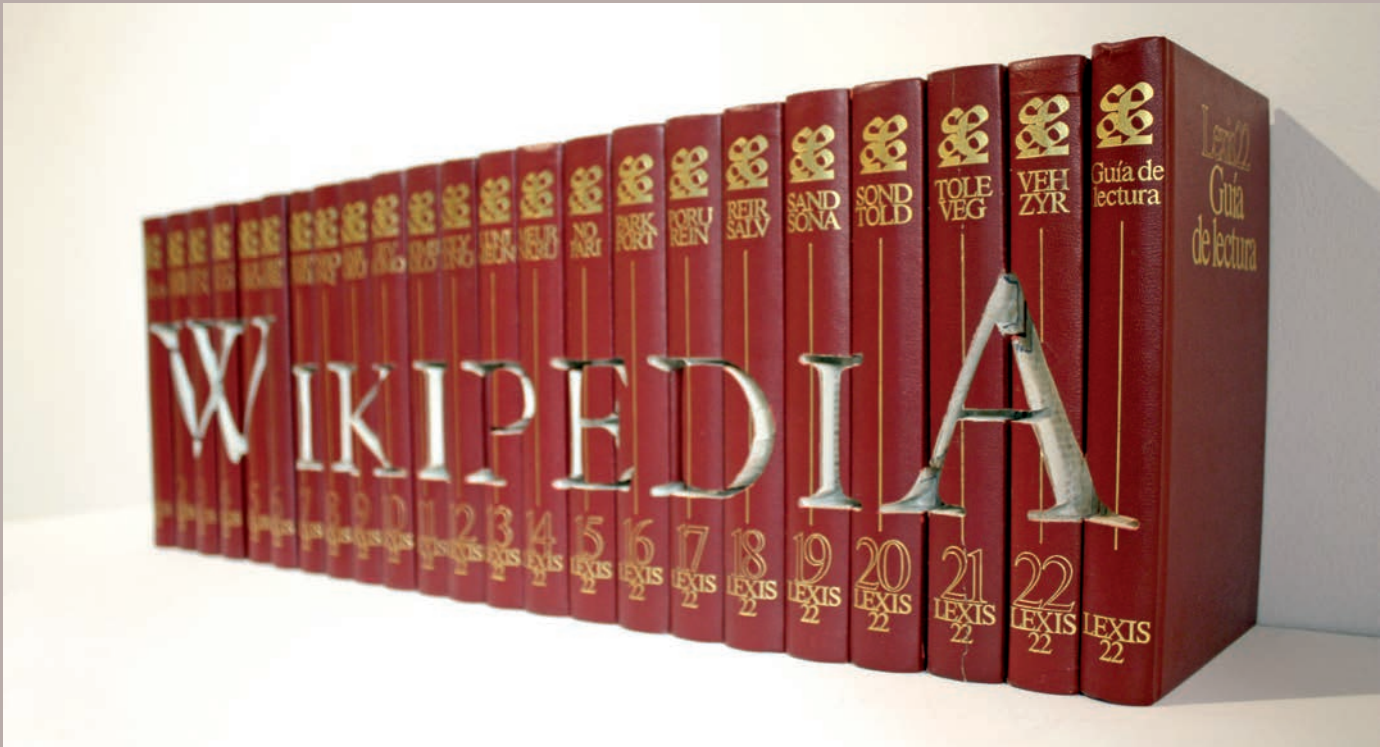
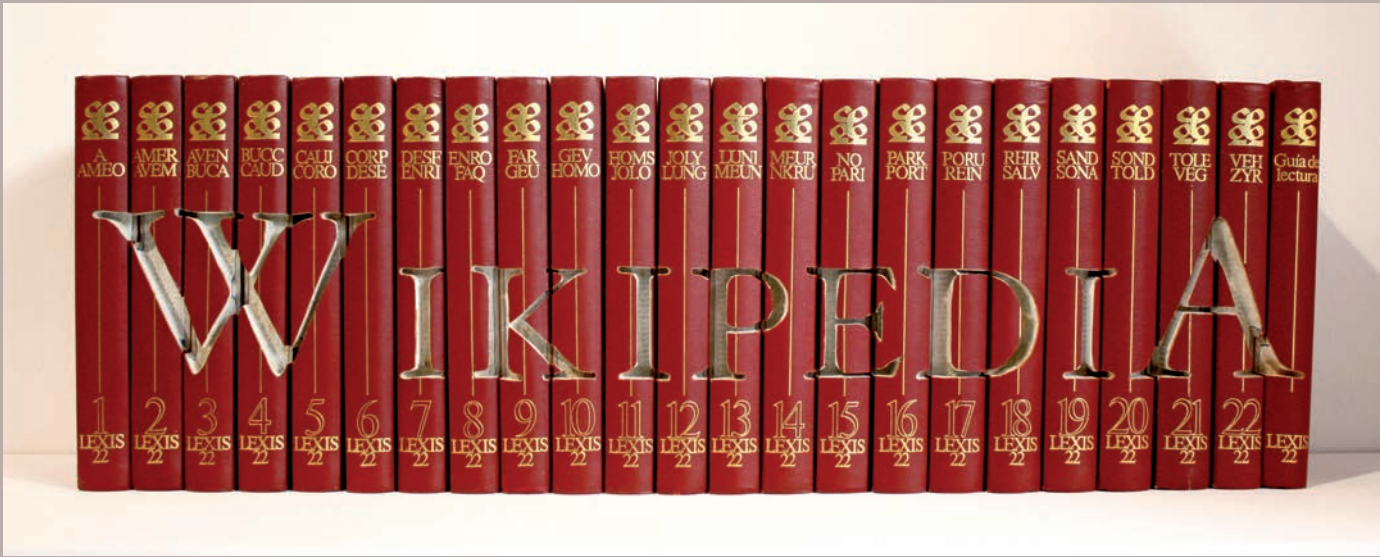
Elx, 1983

Llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona, Erasmus en l'Accademia di Brera (Milà) i un màster en Producció Artística per la Universitat Politècnica de València. En 2008, obté una residència artística a Berlín i, més tard, viu a París, on crea la sèrie «Lutetia i al 2016 assisteix a classes en la Southwest School of Art de Texas (EUA). Durant el 2020 fa una estada artística a Leipzig (Alemanya).

Compta amb nombroses exposicions entre les quals destaquem Moments (2015), en la Nacional de Nova York; *Traçant Memòries* (2016), en la Llotgeta de València; *Notes i vivències* (2018), en l'Ateneu d'Alacant; *Filant Prim* (2020), en la Spinnerei de Leipzig i *Ferides de l'ànima* (2021), en la Galeria Alba Cabrera de València. Té obres en col·leccions com és el cas del Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana i el MACVAC de Vilafamés. També ha sigut premiada en diversos concursos d'art i ha assistit a fires d'art contemporani com Estampa 2022 o Art Madrid 2023.

Com diu Romà de la Calle, Perceval tracta d'educar la mirada per a potenciar el gust, la llibertat de concepció i la força expressiva sense deixar de dialogar entre gestos, traços, temps viscut, taques, ritmes, espais disponibles, formes evanescents i cromatismes lliures. El seu íntim treball es basa un llenguatge personal vinculat als sentiments i les sensacions d'experiències que ha anat acumulant durant els anys de formació en diferents països. La viva abstracció de Perceval dialoga amb l'espectador expressant un llenguatge no verbal i intangible que convida a la reflexió.

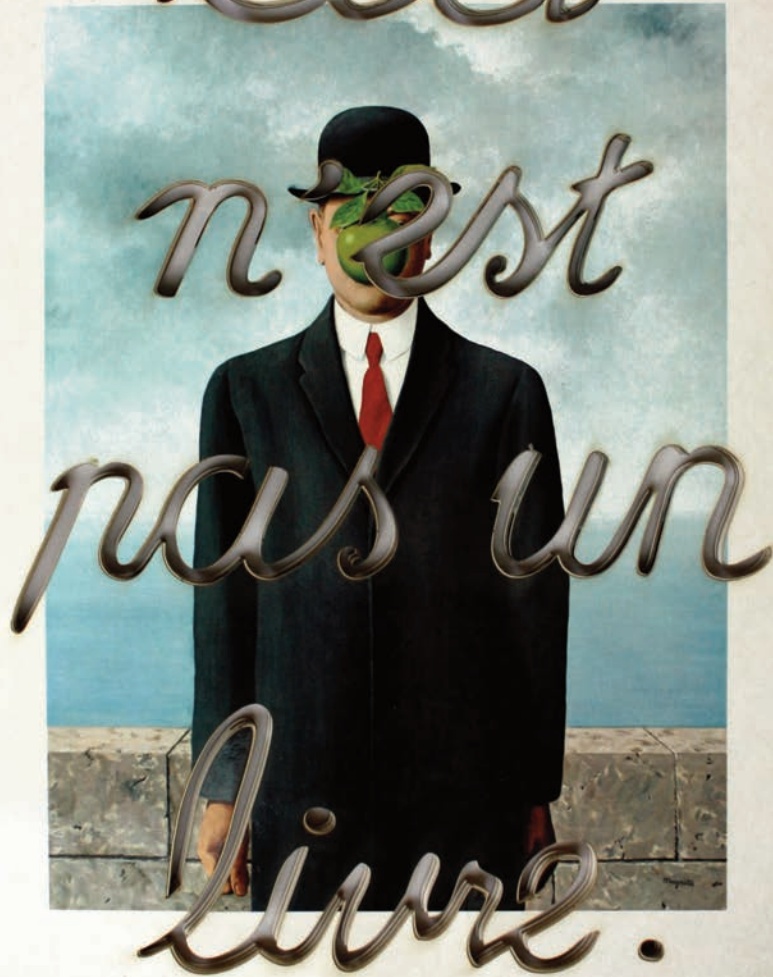

WIKIPÈDIA 2013. *Diccionari enciclopèdic Vox. Lexis 22*. Cercle de lectors, 1976. Llibre tallat. 61 x 20,5 x 13 cm

Ediciones Júcar

magritte
David Larkin

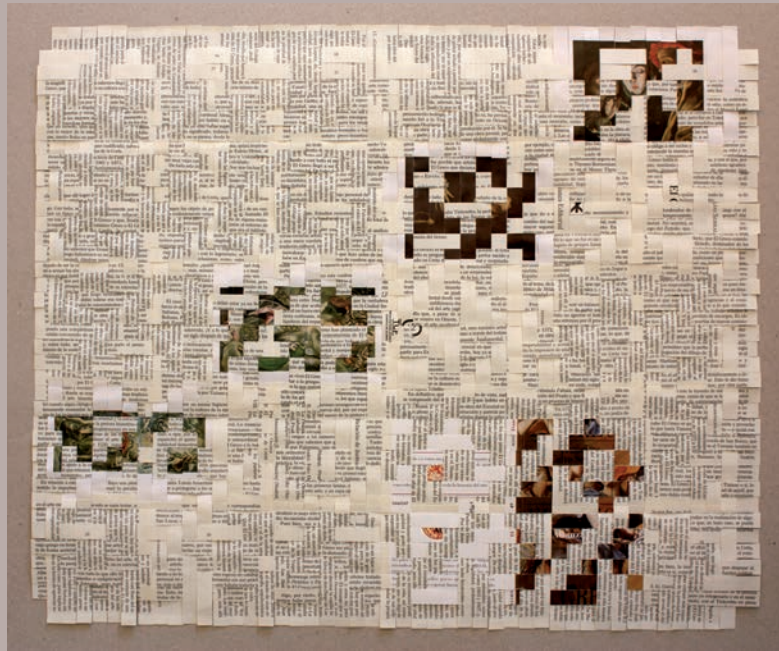

56

AIXÒ NO ÉS UN LLIBRE 2013. *Magritte*, Pan/Ballantine, Londres, 1972. Encunyació. 29,7 x 22,2 x 0,7 cm

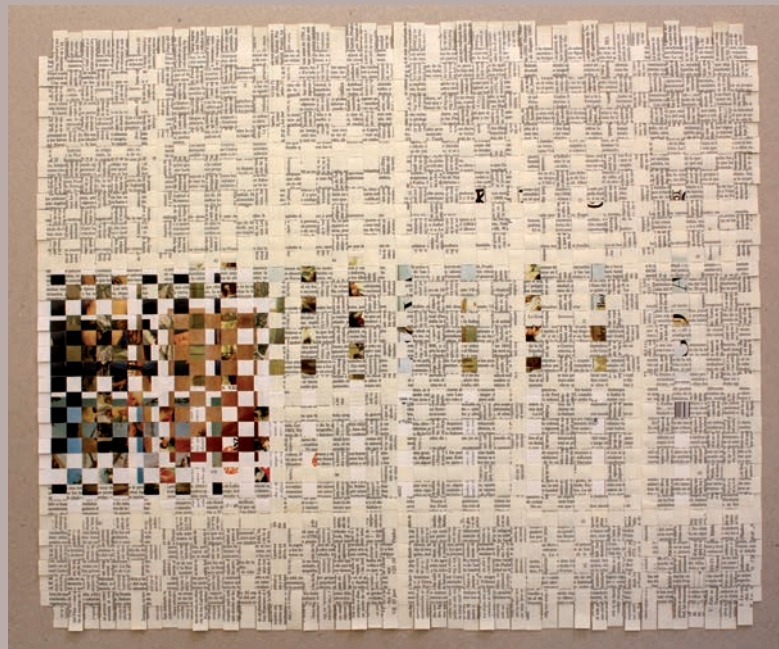
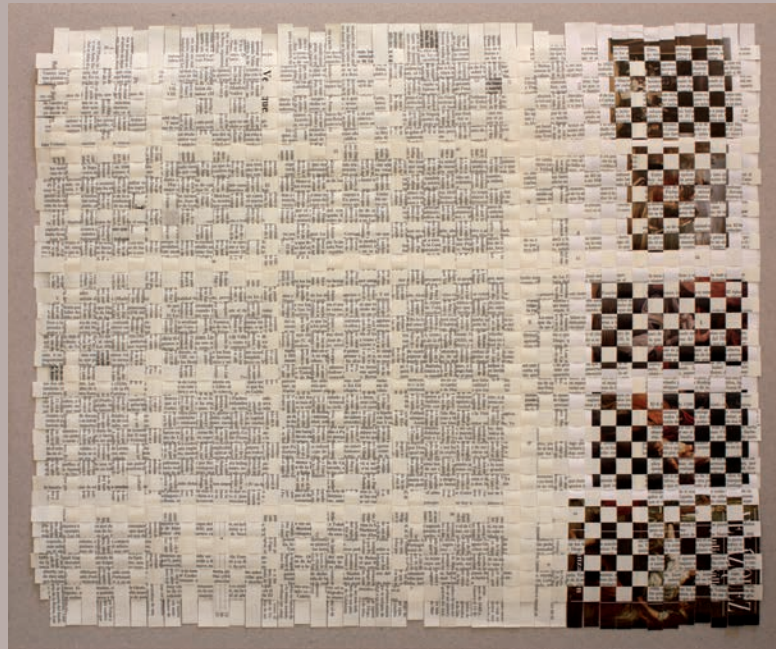

SÈRIE TRANSVERSUS 2024. Vidres travessats per llibres. 46 x 35 x 24 cm

EL GRECO 2019. *El Greco*, de F. Calvo Serraller, Ed. Alianza, col·lecció Alianza Cien, Madrid. 1994. Teixit de lligament: gerga amb variacions, 56 x 47 cm

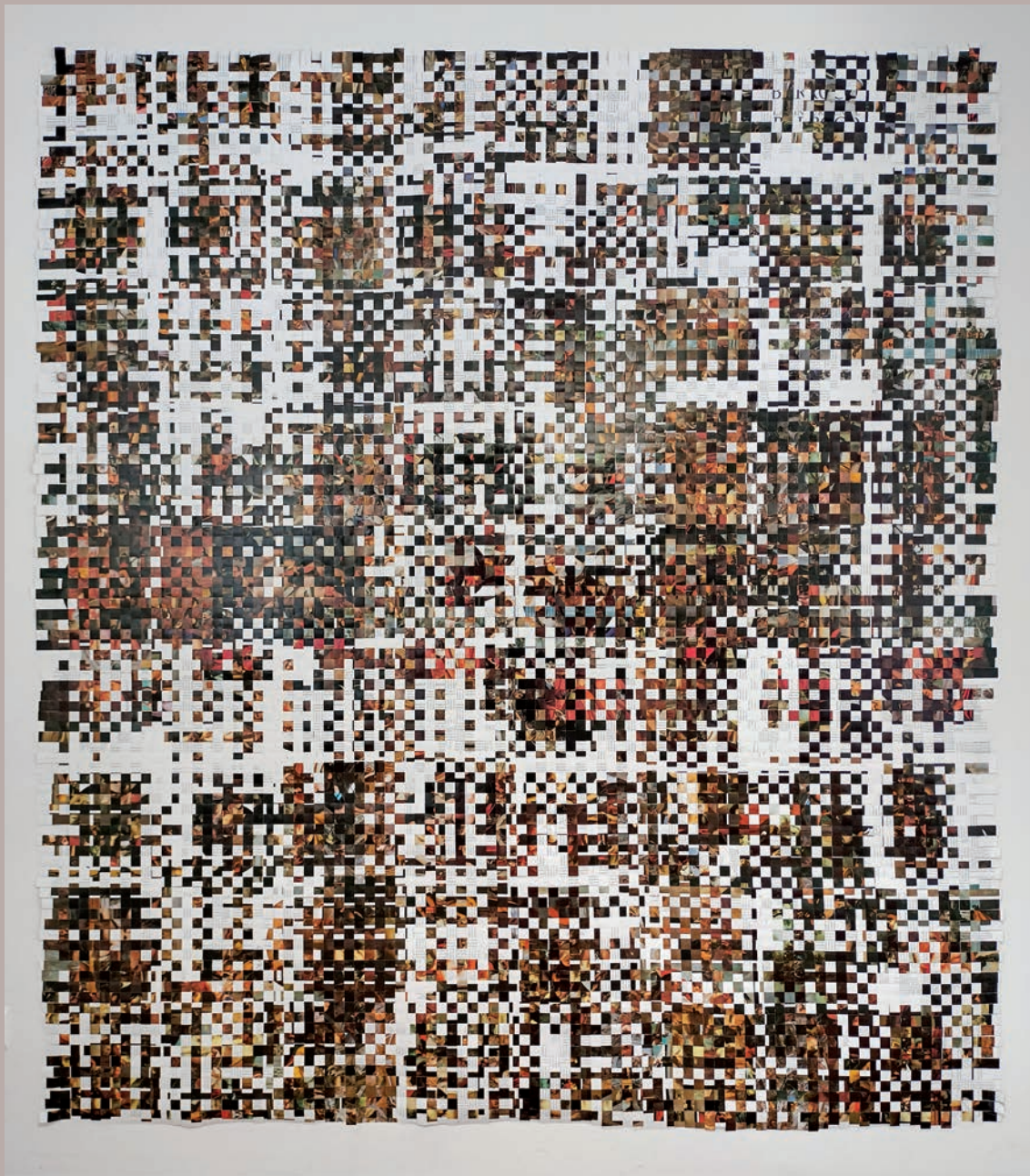
RIBERA 2019. *Ribera*, d'Alfonso E. Pérez Sánchez, Ed. Alianza, col·lecció Alianza Cien, Madrid 1994. Teixit de lligament: gerga amb variacions. 56 x 47 cm

VELÁZQUEZ 2019. *Velázquez*, de Julián Gallego, Ed. Alianza, col·lecció Alianza Cien, Madrid.1994. Teixit de lligament: tafetà. 56 x 47 cm
GOYA 2019. *Goya*, de Valeriano Bozal, Ed. Alianza, col·lecció Alianza Cien, Madrid. 1994. Teixit de lligament: tafetà, 56 x 47 cm

LA PINTURA EN EL BARROCO 2019. *La pintura en el barroco*, de José Marín, Ed. Espasa-Calpe, Madrid, 1998. Teixit de lligament: tafetà, 210 x 189 cm
 Detall

E l i s a T e r r o b a

Arriate, Málaga 1986

Formació acadèmica

2013-2014: máster en Art Contemporani, Creació i Investigació, Universidad de Vigo. 2006-2011: llicenciatura de Belles Arts, Universidad de Castilla-La Mancha, Facultad de Bellas Artes de Cuenca.

Beques i premis

2023: Residència Artística de la Fundación Silos. 2022: premi Librarte; accèssit en la VII Feria del Libro de Artista de Castilla y León. 2022: accèssit en el I Premi Art Tèxtil Contemporani, IAC Juan Gil-Albert. 2022: menció d'honor en la XXVIII Biennial de Pintura Eusebi Sempere, Onil. 2012: premi de la Casa de Velázquez; Estampa 20a edició, residència de tres mesos. 2012: primer premi en el certamen Más Que Libros, Feria del Libro de Artista de Madrid. 2011: primer premi en el Certamen de Artes Plásticas Fernando Zóbel.

Exposicions individuals

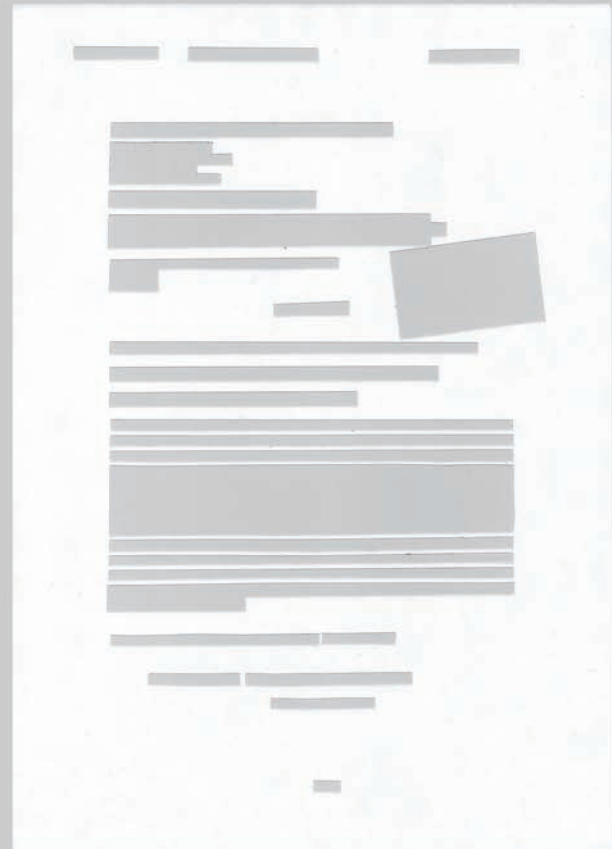
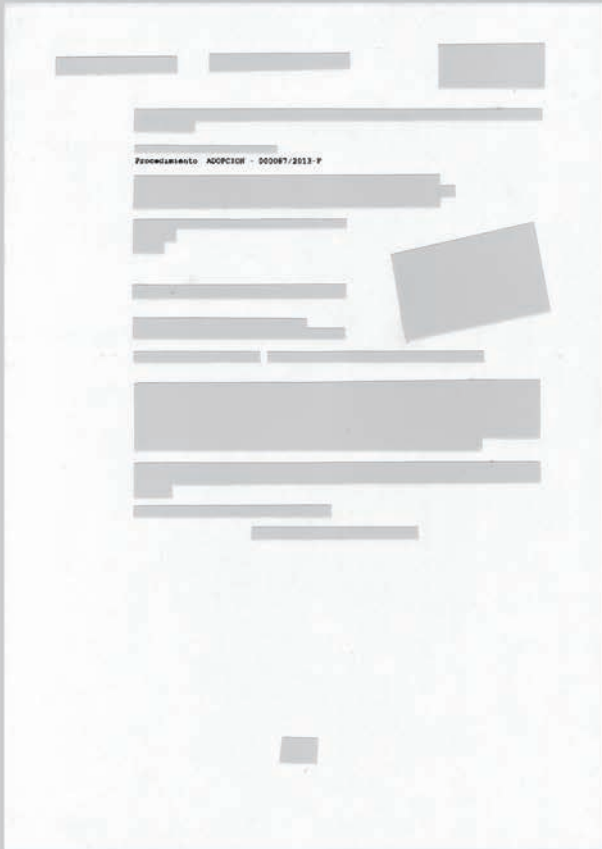
2022: *Sedimentos*, Galería La Gran, Madrid. *Una casa que arde*, Biblioteca Histórica Municipal, Centro Conde Duque, Madrid. 2020: *Tecer os referentes*, Fundación Laxeiro, Vigo. 2015: *153 tomos y 7 volúmenes*, Lamosa, Conca. *Bestiario*, Centro de Arte Contemporáneo, Fundación Antonio Pérez, Conca. 2014: *Teorema del mono infinito*, Galería La Zúa; Festival Miradas de Mujeres, Madrid, i nombroses exposicions col·lectives.

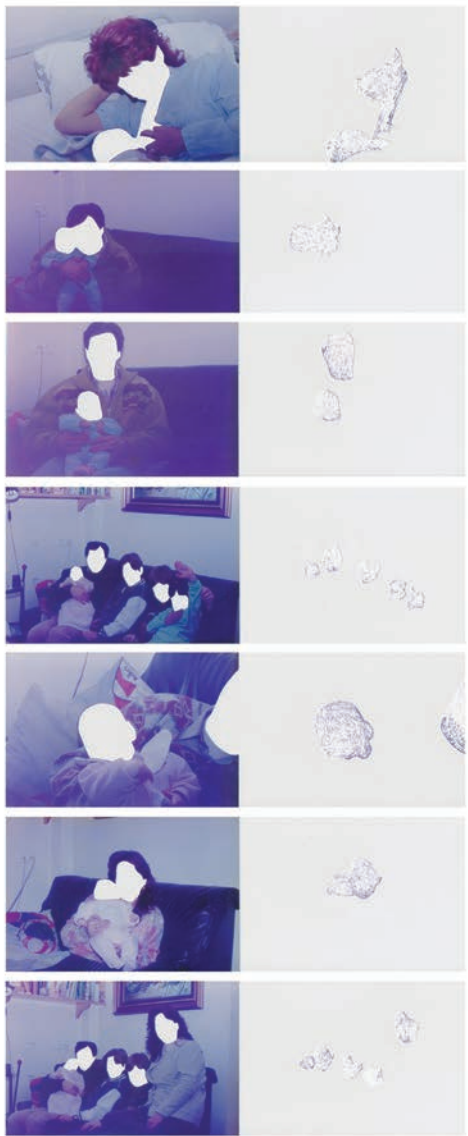
L'artista parteix del paradigma que obri René Magritte en la seua obra Ceci n'est pas une pipe, i fa una intervenció sobre els llibres on qüestiona la relació concepte-objecte en la representació artística per a evocar la història de l'art. La producció de tapissos es tracta d'una sèrie d'obres que confecciona a partir de llibres d'art i que es basen en l'acte de teixir. Una metodologia de treball de la qual l'artista s'apropia, vinculada al quotidià, a la tradició i a la cultura popular que conté de manera intrínseca la labor femenina. En la sèrie «Transversus», l'artista crea unes escultures que projecten un artifici, una ficció gràcies a la qual podem imaginar l'explosió d'una biblioteca on la metralla són els llibres i que també al·ludeix a les destruccions històriques de biblioteques. L'obra s'emmarca en la idea de creuar i de l'espai intermedi fent referència a la situació, a cavall entre dos espais, en la qual es troba el llibre.

COLUMNES I 2016. Porcellana. 40 x 10 cm / 24 x 10 cm

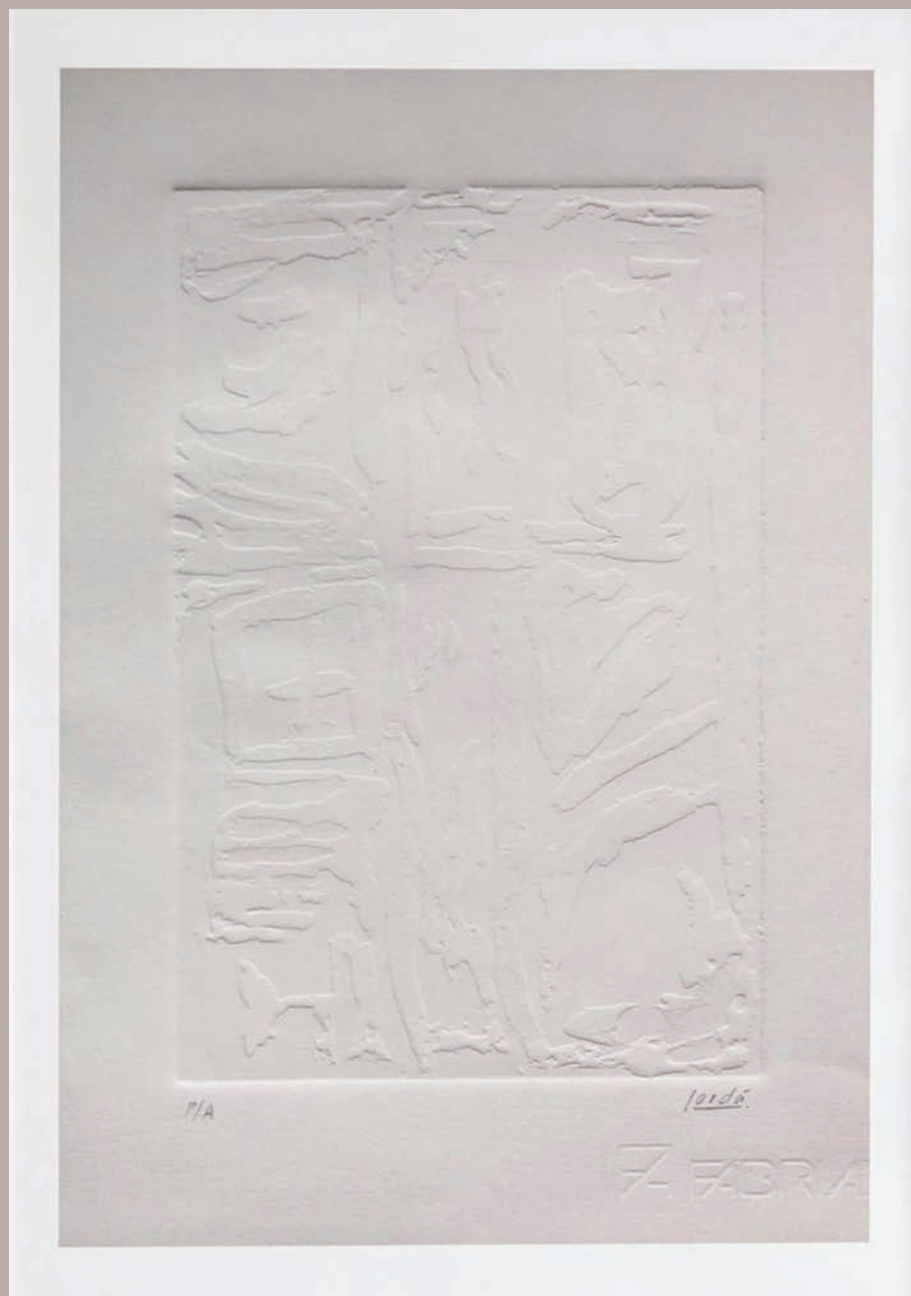
GENEALOGIA ADOPTADA 2024. Tela de cotó cremada. 170 x 100 cm

GENEALOGIA ADOPTADA 2024. Ferro. 170 x 100 cm

GENEALOGIA ADOPTADA 2024. Ferro i porcellana. 150 x 90 cm

NIU 2022. Fotografies impreses sobre paper. 10 x 10 cm

CASA 2018. Aiguafort, mossegada profunda sobre coure. 33 x 25 cm

V i r g í n i a J o r d à

Alcoi, 1995

Viu i treballa entre Madrid i el País Valencià. Graduada en Belles Arts a la Universitat Miguel Hernández (UMH) d'Altea, és presidenta de Dones Artistes de la Mancomunitat de l'Alcoià i el Comtat (DAMAC) i sòcia de Dones en les Arts Visuals (MAV). El seu treball artístic multidisciplinari ha sigut exposat en sales i institucions com La Neomudéjar (2023), Escorxador (2022), Factoria d'Art (2021), IVAM CADA Institut Valencià d'Art Modern (2020). Ha guanyat concursos i premis com el II Premi Estalvi Corporació Financera (ACF). La seua obra forma part de col·leccions públiques i privades i ha sigut publicada en revistes i programes especialitzats, com La Plataforma d'Art Contemporani (PAC) o *La Aventura del Saber* de TVE, entre d'altres. En 2023 va participar en la *performance* col·lectiva *Caça*, realitzada en les instal·lacions d'ARC, dins de les accions promogudes per MAV en favor de la visibilització de la dona en el mercat de l'art.

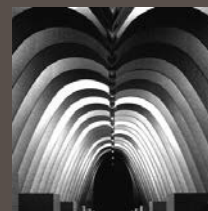
70

La seua condició de persona adoptada i dona determinen en la seua obra tant el seu centre conceptual com el llenguatge mateix amb el qual decideix expressar-se. La cerca d'una identitat, el desarrelament, la pèrdua, la violència sexual, el dol o la revisitació constant del passat són temes que ha explorat des de l'art, per ser aquest l'únic lloc que li permet entendre i expressar-se. En art d'acció, per exemple, utilitza elements de forta càrrega simbòlica. Es mou en el territori del desconegut i de la inseguretat per a expressar des d'una postura de no-resistència. Aquesta cerca l'ha portada a explorar tècniques, materials i disciplines.

PUBLICACIONS DE LA LLOTJA DE SANT JORDI

- 2013 1. ANTONI MIRÓ. L'Hospital Sueco-Noruec d'Alcoi.
2. 60 ANYS DE GEOMETRIA. Col·lectiva.
3. ARCADI BLASCO. A peu de forn.
- 2014 4. JOSEP RENAU. The American way of life.
5. TOMÀS FERRÁNDIZ. Temps de Guerra (1936-39).
6. ANTONI MIRÓ. El Vol del gat.
7. AURÈLIA MASANET. Trama i ordit de l'existència.
8. MIQUEL NAVARRO. La Mirada.
- 2015 9. MIQUEL CALATAYUD. Imaginari.
10. SEMPERE, sempre entre nosaltres. Col·lectiva.
11. ART VALENCIÀ. Col·lecció Martínez Guerricabeita.
12. ENRIC SOLBES. Una mirada nòmada.
13. A MIQUEL HERNÁNDEZ. Homenatge 50x50.
- 2016 14. ADRIÀ PINA. Política interna.
15. EN UN SILENCI QUIET. Col·lectiva.
16. ESTUDIS D'ART. Col·lectiva.
17. EL RESCAT DE LA PINTURA. Col·lectiva.
18. A. MIRÓ / M. NAVARRO. Costeres, ponts i xemeneies.
- 2017 19. MIRALLS DEL MIRACLE. El patrimoni industrial.
20. PER A JOAN VALLS. Papers i collages.
21. XAVIER LORENZO. La pintura.
22. FERRAN CABRERA I CANTÓ. 150 anys.
23. A MIQUEL HERNÁNDEZ. Setanta-cinc per setanta-cinc.
- 2018 24. ESPAIS AVANÇATS. Escola d'Art d'Alcoi.
25. ALEXANDRE SOLER. La imaginació desbocada.
26. CRESPO COLOMER. Passió per la fotografia.
27. RIGOBERT SOLER. L'exuberància del Mediterrani.
28. VICENT M. VIDAL I VIDAL. Mig segle d'Arquitectura.
- 2019 29. JOAN CASTEJÓN. Introspectiva, obra sobre paper.
30. S. VIANA / M. DÍAZ / L. PASTOR. Temps d'Art.
31. NOU PRESÈNCIES. Itineraris plurals.
32. POLÍN LAPORTA. La memòria del temps.
33. MANUEL BOIX. La Nau de Caront.
- 2020 34. A OVIDI MONTLLOR. Vinticinquevacances. Col·lectiva.
35. PACO SEMPERE / DAVID TRUJILLO. Temps d'Art.
36. AURORA VALERO. Ritme i estructura.
- 2021 37. ISABEL-CLARA SIMÓ. Pintura & Poesia.
38. FRANCESC JARQUE. La càmera i la vida.
39. P. CANTÓ / J. CREMADES / A. ALCARAZ. Temps d'Art.
40. D'UN TEMPS D'UN PAÍS. Col·lectiva.
41. ANTONI MIRÓ. Recent pintat.
- 2022 42. GRUP D'ELX. Col·lectiva.
43. PILAR SALA. De la natura a l'art.
44. ARJONES. D'un temps i un país.
- 2023 45. PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME. Col·lectiva.
46. RAMON PÉREZ CARRIÓ. Les rodes de la memòria.
47. CRISTINA NAVARRO. Trajectòria
48. HANS D. ZINGRAFF. El camí és la meta
- 2024 49. ROSA TORRES, Figures i Natura
50. EMILI SALA, Passió pel Col·leccionisme-2
51. ART EN FEMENI, Col·lectiva

LLOTJA DE SANT JORDI

AJUNTAMENT D'ALCOI

Art en Femení

Alcoi, 6 juny – 31 juliol 2024
LLOTJA DE SANT JORDI

LLOTJA DE SANT JORDI

AJUNTAMENT D'ALCOI

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT
AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS

GENERALITAT
VALENCIANA